

deorsum uersus fibulae posteriora reflectitur. Verum hic tendo septimi tendine omnino non integritur, sed in priora prominens, anteriori septimi tendinis lateri attenditur, & sinui in posteriori fibulae appendicis sede exculto incumbens, transuerso etiam ligamento circumdatur. Hinc rursus in priora descendens, processui pedij ossis ualidissime inseritur, quod tesseram referenti ossi adnexum, paruum pedis digitum sustinet. Verum hic tendo aliorum hactenus dictorum ritu, non simplicem¹ insertionem perficit, uerum non nihil ante insertionem ipsius tendo bicornis redditur, duplici insertionem dicto ossi implantatus. Neque est, quod quispiam Galeno confusus, sextum nobis commemoratum musculum, in duos quoque tendines diuidi arbitretur. Hominibus enim ad eum quem scripsi modum sextus musculus habet, aliter sane quam in caudatis simijs obseruatur. non enim in his tantum duplex tendo uisitur, uerum etiam duo sunt musculi admodum conspicui, quorum anterior posteriore minor est, ambo in pedij os pollicis praepositum implantati. Ceterum quando his (& si ad Galenum intelligendum iuuent) non admodum concinne sermonem uera enarrantem interpellimus, nonum musculum iam praedictis addamus. quem quis proprium per se musculum recensere poterit, alius uero alterius cuiusdam partem non inepte dicet, prout nimirum ille motui & insertioni, hic uero connexui & principio attenderit. A musculo enim, qui in anteriori tibiae sede locatus, quatuor pedis digitos extendit, carnosam quaedam portio iuxta mediam tibiae longitudinis ab externo ipsius latere enascitur. Quae deorsum ducta in tendinem degenerat, qui transuersum anterioris tibiae sedis ligamentum subit, & superiori pedis regioni exporrectus, fibrosisque nexibus subditus² musculis commissus, in duas portiuunculas bipartitur, quas pedij ossi paruum digitum suffulcanti inserit, non procul ab eius ossis superiori sede, qua imitanti tesseram ossi al ligatur. Nihil itaque prohibet, hunc musculum aut partem digitos extendentis recensere, aut illum numero ab extensionis opifice distinguere, illumque nonum musculum enumerare, ut hactenus enumerati nouem censeantur pedis motibus famulantes. Primus itaque, & secundus, &

Nonus.

Nouem musculorum pedis mouentium.

quartus, qui suram seu tibiae uentrem praecipue efformat, atque in posteriori tibiae sede locatus, ualidissimum fere corporis tendinem simul constitunt, robustissimi pedis motus autores sunt. Calcem enim sursum in posteriora trahunt, pedemque terrae firman, seu in posteriora deorsum reflectunt, atque his quintus suppetias fert, pedem quoque terrae admoens, & interdum ut summis tantum digitis erigi queamus, in posteriora ducens. Neque est quod magnopere illius tendinis in calcem inserti officium praedicem, quum secundum mortem homini nihil pestilentius inferre plerumque nationes studeant, tendinis illius praecisione. Quod uero munus tertio pedem mouentium musculo concedatur, non ita affirmare possum. nam latum tendinem in pedem non producit, & sane inualidior uisitur, quam qui cum insignibus illis quatuor musculis, in pedis extensione conferri queat. Si tamen hunc tantum opus subire posse quis crediderit, id addendum prorsus erit, eum obliquo & in internu latum, pedis motui suppetias ferre, quem admodum & praedicti quoque faciunt: prout hi illi uel soli, aut tendantur, aut laxentur, quemadmodum de brachialis motoribus dictum est. Ceterum sextus una cum septimo, octauo & nono contrarij motus, quum simul tenduntur, duces sunt. pedem enim sursum ad tibiae anteriora flectunt, motu sane non aequale atque posteriores digno & ualido. Si uero alternatim cum posteriori tibiae sedem occupantibus musculis contrahuntur, in hoc illud uelatus pedem agent, atque ita, qui flexionis extensionisque autores sunt, etiam motus in latera appositissimi obcunt.

DE MUSCULIS PEDIS DIGITOS MOVENTIBUS. Caput LX.

Pedis digitorum motus.

DIGITI pedis isdem prorsus motibus aguntur, quibus quatuor manus digitos duci relatum est. Pedis enim pollicis (qui duobus tantum ossibus donatur) primum internodij pari omnino ratione cum primis reliquorum digitorum internodijs flectitur, non autem ut in manu, opposito flexu alijs digitis obducitur. Atque hic primorum articularum flexus, aut rectus est, aut in alteram partem modice inclinans, quemadmodum primos quatuor manus digitorum articulos moueri diximus. Secundum autem pollicis internodium, & secunda quoque & tertia reliquorum digitorum internodia, simplici duntaxat ac in neutrum latus uergenti donantur flexione ac extensione, nullo interim proprio motu in latus (quemadmodum neque manus digiti) praedita, quum interim prima internodia & adductionis & abductionis motum in pede non minus quam in manu nanciscantur. Ceterum ut motus digitorum manus & pedis par quodammodo est ratio, ita fere etiam similes

milis musculorum in utrisque est series. Vnde etiam in illorum descriptione non inopportune eundem ordinem, quem in manus musculis obseruauimus, aggrediemur. Primus itaque is futurus est, qui quatuor digitorum secunda flectit internodia, in hoc a manus musculo uarians, quod breuior sit, & pro sua mole amplior & tenuior, quodque non ex tibia (quemadmodum musculus digitorum manus est cubito) porrigitur. Totus namque interna duntaxat pedis sedem occupat, uerba ipsius carnosae substantiae pertinaciter subnatum habens³ ligamentum, quod lati in manu tendinis uices gerere, iam antea proditum est. Ab interna itaque calcis ossis sede, & anteriori illius calcis tuberculi parte, quod terrae innititur, primus hic musculus principium ducit, partim nerueum, & partim carneum, quod ilico ab exortu prorsus carnosum euadens, sensim dilatur, multo latius, quam crassius redditum. Quum uero mediam pedis longitudinem ad digitos repens⁴ superauit, in quatuor carnosas portiuunculas dirimitur, quae inuicem ductae, & aequales constituentes angulos, singulae unum producant tendinem, ad sibi praepositum digitum excurrentem. Tendo iste similiter ac in manu, ad primi internodij radicem transuerso ligamento excipitur, quousque longa sectione diuisus, & subiecto sibi tendini uiam praebens, in secundi internodij radicem implantetur, & toti ossis sui longitudini latescens innascatur. Huius musculi beneficio, secundum quatuor digitorum flectimus articulum, eum quam possimus proximè ad calcem recta linea protrahentes. Secundus uero & tertius digitorum musculi, tertij quatuor digitorum & secundi pollicis articuli flexus opifices sunt. Atque hi non in pedis planta reponuntur, sed in tibiae posteriori sede locati, totam illius longitudinem perreptant. Sunt porro hi, quos quarto pedem mouentium musculo, qui suram constituentium maximus est, proximè subterni, & quinto pedis musculo incumbere diximus. Ut uero eandem cum quinto pedis musculo sedem occupant, ita quoque illi forma admodum similes sunt. latiores enim quam spissiores uisuntur, deinde de tota carni in tibiae regione existunt: & quum ad calcem usque descendere, ab interno tantum latere non admodum prius arctati, teretem promunt tendinem, peculiari sinu & transuerso ligamento, inter tibiae & calcem, inferiora pedis subeuntem. Eorum itaque prior, qui digitos mouentium secundus censebitur, a posteriori sede connexus fibulae ad tibiae, enascitur, statim ab ortu carnosus, & latus utcunque, uersus tibiae extremum prorepens. Toto hoc progressu, maximo suram efformante musculo contegitur: anteriori autem parte qua tibiae posteriorem sedem respicit, fibulae posteriori parti attenditur, ipsi etiam aliquandiu adnatus: deinde qui ordine tertius futurus est, externo suo latere ipsi secundo hinc quoque subijcitur. Illico uero atque secundus ad infimam tibiae sedem descendit, ab interno ipsius latere tendinem edit teretem, qui prius aliquandiu in carne pronasci uisus est. Huius tendinis nomine ad internum calcis latus, ubi talum excipit, sinus insculpitur, qui transuerso ligamento obductus, praesentis musculi tendinem tuissimè deducit. Postquam tendo ligamentum id superauit, pedis inferiora oblique subit, & inter illos qui quatuor digitos pollicis adducere dicuntur, & eos qui primum digitorum internodij flectunt, prorepit, totus propemodum ad pollicem contendens. A praesenti enim tendine ad plantam fere medij portiuuncula diffunditur, quae aliquot tendinibus eius quem tertium numerabo commiscetur, atque una cum illis tendinibus ad tertij indicis, & quasi ad medij quoque digiti, articuli flexionem auxiliatur. Reliqua autem tendinis secundi digitos mouentium musculi portio (quae profecto ualidissima est) ad pollicem uti diximus oblique perfertur, atque secundum pollicis longitudinem transuerso ligamento exceptus, in secundi pollicis internodij longitudinem lata insertionem implantatur, eius internodij flexionis autor. Tertius musculus, qui quinto pede mouentium infertur, pari prorsus ratione cum secundo digitorum musculo in posteriori tibiae sede ex porrigitur ad internum magis latus, quam secundus, respiciens. longè enim magis tibiae ossi, quam fibulae innititur. Quum autem ad calcem fere descendit, atque adhuc latus conspicitur, ab interno ipsius latere teretem promit tendinem, cui peculiarem sinum & transuersum ligamentum Natura fabrefecit, in medio duorum qui hic quoque habentur sinuum. Tertij itaque musculi tendo, hoc ductus sinu, teres adhuc pedis inferiora subit, secundi musculi tendini uersus plantam cutem magis subiectus, & cum illo x literae imaginem efformans. Secundi enim musculi tendo ab exterioribus introrsum oblique in anteriora fertur: tertij autem tendo quodammodo ab interioribus extrorsum contendit, ob idque in plantae medio cum secundi tendine decussatim constituitur. Tertij musculi tendo pedis plantam hoc modo subintrans, modice dilatur, ac in quatuor alios tendines digeritur, singuli ad unum quatuor digitorum excurrentes, illisque manus tendinibus respondentibus, qui tertium quatuor digitorum articulum inflectunt. Sub primi enim musculi tendinibus occultati, g digitorum

Primus pedis mouentium.

Secundus & tertius.